

O'zbekistonda sog'liqni saqlash Здравоохранение Узбекистана

Газета 1995 йил октябрь ойидан чиқа бошлаган • www.uzssgzt.uz, uzss@yandex.ru • 2018 йил 29 июнь • № 26 (1203)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ПРОТЕЗ-ОРТОПЕДИЯ БУЮМЛАРИ ВА РЕАБИЛИТАЦИЯ ТЕХНИК ВОСИТАЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ҲАМДА ТИББИЙ-ИЖТИМОЙ МУАССАСАЛАРНИНГ МОДДИЙ-ТЕХНИКА БАЗАСИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ

Ўтган давр мобайнида республикада ёлғиз кексалар, пенсионерлар, ногиронлиги бўлган шахслар ва имконияти чекланган болаларга тиббий-ижтимоий ёрдам беришни ташкил этишнинг таъсирчан тизими шакллантирилди.

Ҳақатинга 2017 йилда 11 та тиббий-ижтимоий муассасаларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланди, 15 минг нафар ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронлиги бўлган шахслар тиббий-ижтимоий ёрдам билан қамраб олинди, қариб 21 минг нафар ногиронлиги бўлган шахслар реабилитация техника воситалари ва протез-ортопедия буюмлари билан таъминланди, 35 минг нафар шахслар санаторияларда соғломлаштириш курсларидан ўтди, 20 минг нафардан зиёд шахсга реабилитация хизматлари кўрсатилди.

Шу билан бирга, тиббий-иж-

тимоий муассасаларнинг моддий-техника базаси ва инфратузилмасининг етарли даражада ривожланмаганлиги уларга ногиронлиги бўлган шахслар ва аҳолининг бошқа ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларини қабул қилишни кенгайтиришга, илғор тиббий-ижтимоий реабилитация услубларини жорий қилишга имкон бермаяпти.

Протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқаришда қўлланилаётган технологиялар жисмонан ҳамда маънан эскирган, ушбу соҳада етарли даражада инновацион технологиялар жорий этилмапти ва илмий-тадқиқотларни қўллаб-қувватлаш ривожлантирилмаяпти.

Аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларига тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш сифати ва самарадорлигини ошириш, протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситалари-

ни ишлаб чиқариш технологияларини такомиллаштириш, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 декабрдаги "Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ-5270-сон Фармони ижросини таъминлаш мақсадида:

1. Қуйидагилар аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларига тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш тизимини янада такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва реабилитация чораларининг самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш, тиббий-ижтимоий муассасаларни қуриш ҳамда реконструкция қилишнинг замонавий услубларини жорий этиш орқали аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларини қабул қилиш бўйича

уларнинг имкониятларини кенгайтириш;

тиббий-ижтимоий муассасалар ва ўқув-мехнат устaxonаларини замонавий диагностика қилиш, даволаш, спорт ускуналари ва техник воситалар билан жиҳозлаш;

махаллий ишлаб чиқариладиган протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларининг сифатини яхшилаш ҳамда уларнинг турларини кенгайтириш;

протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқаришнинг янада ривожланишини таъминлайдиган кучли илмий ҳамда методик базани яратиш;

тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш соҳасида илмий тадқиқотларни чуқурлаштириш, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш;

протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқаришнинг халқаро стандартларини кенг жорий этиш.

2. Қуйидагилар:

2018-2022 йилларда аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларига тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатишни янада чуқурлаштириш ва кенгайтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар (кейинги ўринларда Комплекси чора-тадбирлар деб юритилади) 1-иловага мувофиқ;

2018-2022 йилларда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг тиббий-ижтимоий муассасаларини қуриш ва реконструкция қилишни молиялаштиришнинг асосий параметрлари 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. 2021 йил 1 январга қадар мuddатга:

корхоналар бўшаётган маб-лағларни замонавий ускуналар

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ

ОДАМНИНГ ИММУНИТЕТ ТАНҚИСЛИГИ ВИРУСИ КЕЛТИРИБ ЧИҚАРАДИГАН КАСАЛЛИК ТАРҚАЛИШИГА ҚАРШИ КУРАШИШ ВА ШИФОХОНА ИЧКИ ИНФЕКЦИЯЛАРИНИ ПРОФИЛАКТИКА ҚИЛИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимида амалга оширилаётган ислохотлар доирасида аҳолининг соғлигини сақлаш, шу жумладан, одамнинг иммунитет танқислиги вируси (кейинги ўринларда ОИВ-инфекцияси деб юритилади) келтириб чиқарадиган касаллик профилактикаси, диагностикаси ва уни даволаш соҳасида ижобий натижаларга эришилди. Мазкур йўналишда комплекс тадбирларнинг амалга оширилиши эпидемик вазиятнинг барқарорлашишига кўмаклашди.

Шу билан бирга, ўрганишлар ОИВ-инфекцияси тарқалишига самарали қарши курашиш ва шифохона ички инфекцияларини профилактика қилишга тўсик бўлаётган бир қатор муаммолар мавжудлигидан да-

лолат бермоқда, хусусан:

биринчидан, шифохона ички инфекциялари билан касалланган пайсаянглигига қарамай, даволаш-профилактика муассасаларида қон орқали юқадиган инфекцияларнинг профилактикасида камчиликлар мавжуд;

иккинчидан, даволаш-профилактика муассасаларини, айниқса, соғлиқни сақлашнинг бирламчи бўлини тиббий асбоблар ва сарфлаш материаллари билан ўз вақтида ва тўлиқ таъминлаш борасида зарур чоралар кўрилмаяпти;

учинчидан, жойларда, айниқса, узок туманларда тиббиёт муассасаларини электр энергияси ва тоза ичимлик суви билан узлуксиз таъминлашда муаммолар сақланиб қолмоқда, бу эса тиббий асбобларни стерилизация қилиш сифатига ва амалга оши-

риладиган даволаш-профилактика муолажаларининг хавфсизлигига салбий таъсир кўрсатмоқда;

тўртинчидан, даволаш-профилактика муассасалари стерилизация бўлинмаларининг зарур ускуна ва инвентарлар билан жиҳозланганлик даражаси талабга жавоб бермайдиган, стерилизация тадбирларини ташкил этиш услубларини замонавий ёндашув мавжуд эмас;

бешинчидан, республика миқёсларида ОИВни юқтириб олган шахслар стационар даволаш билан етарли даражада қамраб олинмасдан қолмоқда, ОИТСга қарши курашиш миқдодий марказлари ва ОИВ-инфекцияси диагностикаси бўйича туманлароқ лабораторияларнинг заиф моддий-техника базаси амалга оширилаётган ишлар сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда.

ОИВ-инфекциясини ўз вақтида профилактика ва диагностика қилиш, уни даволаш бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирларни янада кучайтириш, беморларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш сифатини ошириш, уларни стационарда даволаш кўламини кенгайтириш, шифохона ички инфекциялари билан касалланиш ҳолатларини камайтириш мақсадида:

1. Қуйидагилар ОИВ-инфекциясини профилактика ва диагностика қилиш, уни даволаш бўйича аҳолига кўрсатиладиган тиббий-ижтимоий ёрдамни янада такомиллаштириш ва кенгайтиришнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

қон орқали юқадиган инфекцияларни профилактика қилиш соҳасидаги даволаш-профилактика муассасаларининг фаолиятини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш;

эпидемиологик назоратни, республикада ОИВ-инфекцияси тарқалиши ва шифохона ички инфекцияларининг профилактикаси назорат қилишини кучайтириш;

тиббий асбобларни стерилизация қилиш ва тиббиёт чиқиндиларини утилизация қилиш функцияларини хусусий тузилмаларга бериш орқали давлат тиббиёт муассасаларида давлат хусусий шериклики босқичма-босқич жорий этиш;

даволаш-профилактика муассасаларини тест-тизимлар ва ретровирусга қарши препаратлар билан узлуксиз таъминлаш, шунингдек, республикада ОИВ-инфекцияси тарқалишига қарши

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИПРОТЕЗ-ОРТОПЕДИЯ БУЮМЛАРИ ВА РЕАБИЛИТАЦИЯ ТЕХНИК
ВОСИТАЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ҲАМДА
ТИББИЙ-ИЖТИМОЙ МУАССАСАЛАРНИНГ МОДДИЙ-ТЕХНИКА
БАЗАСИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ

билан жиҳозлаш ва уларга сервис хизмати кўрсатиш, эҳтиёт қисмларни харид қилиш, ишлаб чиқариш қувватини ошириш, бино ва иншоотларни қуриш ҳамда реконструкция қилишга, шунингдек, корхонанинг протезчи мутахассисларини ўқитиш (тайёрлаш, қайта тайёрлаш) ва малакасини оширишга мақсадли йўналтирилган ҳолда, протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларининг ишлаб чиқарилган ҳажми бўйича ягона солиқ тўлови ва давлат мақсадли жамғармаларига мажбурий ажратмалардан (ягона ижтимоий тўловдан ташқари);

протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқарувчи корхоналар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг тиббий-ижтимоий муассасалари белгиланган тартибда шакллантириладиган рўйхатлар бўйича Ўзбекистон Республикасига олиб кириладиган бутловчи буюмлар ва эҳтиёт қисмлар, инструментлар ва приборлар, компьютер ҳамда диагностика ускуналари божхона тўловларидан (божхона расмийлаштируви йўғимидан ташқари) озод қилинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги Иқтисодиёт вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Молия вазирлиги, Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, "Ўзстандарт" агентлиги ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда икки ой муддатда:

маҳаллий ишлаб чиқариладиган протез-ортопедия буюм-

лари ва реабилитация техник воситалари турларини кенгайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш масалаларини ўргансин, шунингдек, лойиҳаларнинг кейинчалик республикада, жумладан, эркин иқтисодий зоналар ва кичик саноат зоналари ҳудудида амалга оширилишини таъминласин;

Комплекс чора-тадбирларда назарда тутилган тадбирларни амалга ошириш учун протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқарувчи етакчи хорижий корхоналарни, чет эл инвестицияларини, халқаро молия институтлари, хорижий ҳукумат жамғармалари ва ташкилотларининг грантлари, кредитлари ҳамда мақсадли маблағларини жалб қилиш бўйича зарур чора-тадбирларни кўрсин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги Инновацион ривожланиш вазирлигига мазкур банд билан юклатилган вазифаларни бажаришда тўлиқ кўмаклашсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига тижорат банклари ва Инновацион ривожланиш вазирлиги билан биргаликда протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқарувчи корхоналарга протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларини ишлаб чиқарувчи маҳаллий корхоналарни замонавий ускуналар билан жиҳозлаш ва уларга сервис хизмати кўрсатиш, эҳтиёт қисмларни харид қилиш, ишлаб чиқариш қувватини ошириш, бино ва иншоотларни қуриш ҳамда реконструкция қилиш, шунингдек, протезчи мутахассисларни ўқитиш (тайёрлаш, қайта тайёрлаш) ва уларнинг малакасини ошириш учун

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қайта молиялаштириш ставкаси бўйича кредит бериш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Комплекс чора-тадбирларнинг ўз вақтида ижро этилиши устидан танқидий таҳлил ва таъсирчан назорат олиб борилишини таъминласин, бунда қуйидаги устувор вазифаларнинг бажарилишига алоҳида эътибор қаратсин:

ногиронлиги бўлган шахсларни тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш самарадорлиги ва натижадорлигини ошириш, Мурувват ва Саховат интернат уйлари тизимини янада ривожлантириш;

тиббий-ижтимоий муассасаларнинг аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларини қабул қилиш бўйича имкониятларини кенгайтириш;

ишлаб чиқарилаётган протез-ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситаларининг сифатини яхшилаш ва уларнинг турларини кенгайтириш.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда 2018-2022 йилларда аҳолининг ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларига тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатишни янада чуқурлаштириш ва кенгайтириш бўйича ҳудудий комплекс чора-тадбирларни уларнинг ижро муддатлари, масул ижрочилари, шунингдек, молиялаштириш манбаларини аниқ кўрсатган ҳолда ишлаб чиқсин ҳамда тасдиқласин.

8. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги: Ўзбекистон Республикаси Ин-

вестициялар бўйича давлат қўмитаси, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда тегишли даврлар учун лойиҳалар портфелларини ишлаб чиқишда уларда шакллантириладиган Ўзбекистон Республикасини ривожлантириш давлат дастурларига кейинчалик лойиҳаларни киритиш учун бюджет маблағлари ҳисобига ажратилган марказлаштирилган инвестициялар лимитлари доирасида амалга ошириладиган, мазкур қарорнинг 2-иловасига мувофиқ тиббий-ижтимоий муассасаларни қуриш ва реконструкция қилиш лойиҳаларини назарда тутсин;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда протезчи мутахассисларга бўлган эҳтиёжни ўргансин ҳамда 2019/2020 ўқув йилидан бошлаб ўрта махсус, касб-ҳунар ва олий маълумотли протезчи мутахассисларни тайёрлаш бўйича тақдир киритсин;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда ишбу қарор ижросининг бориши тўғрисидаги ахборотнинг ҳар чоракда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тақдим этилишини таъминласин.

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Ўзбекистон

Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги билан биргаликда икки ой муддатда тиббий-ижтимоий муассасаларнинг биноларини қуриш, реконструкция қилиш ва капитал таъмирлаш тадбирларини молиялаштиришнинг амалдаги тартиби танқидий қайта кўриб чиқирилишини таъминласин ҳамда мазкур соҳада ортиқча тартиб-таомилларни чиқариб ташлаш, ишларнинг шаффофлигини таъминлаш ва сифатини янада ошириш бўйича аниқ тақдирларни киритсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 28 декабрдаги "Кексалар ва ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-2705-сон қароридан:

2-бандининг учинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

6 ва 7-бандлари, шунингдек, 2-иловаси ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

11. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Р. С. Қосимов, Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори О. Б. Муродов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б. М. Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2018 йил 20 июнь

(Давоми. Боши
1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИОДАМНИНГ ИММУНИТЕТ ТАНҚИСЛИГИ ВИРУСИ КЕЛТИРИБ
ЧИҚАРАДИГАН КАСАЛЛИК ТАРҚАЛИШИГА ҚАРШИ КУРАШИШ ВА
ШИФОХОНА ИЧКИ ИНФЕКЦИЯЛАРНИ ПРОФИЛАКТИКА ҚИЛИШ
БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

курашиш бўйича тадбирларни барқарор молиялаштириш мақсадида бюджетдан ажратиладиган маблағлар миқдорини босқичма-босқич кўпайтириш;

ОИВ-инфекциясини даволаш ва шифохона ички инфекцияларини профилактика қилишда фан ва техниканинг энг янги ютуқларига асосланган инновацион ёндашувларни кенг қўллаш;

ОИВни юқтириб олган шахсларни комплекс тиббий-психологик қўллаб-қувватлаш ишларини ташкил этиш;

ОИВ-инфекциясини профилактика ва диагностика қилиш,

уни даволаш бўйича тиббиёт ходимларининг касбий билимлари даражасини ошириш;

давлат тиббиёт муассасаларининг ОИВ-инфекциясини профилактика ва диагностика қилиш, уни даволаш билан шуғулланувчи тиббиёт ходимларини ижтимоий муҳофаз қилишни кучайтириш;

ОИТСга қарши курашиш марказлари ва ОИВ-инфекцияси диагностикаси бўйича туманлараро лабораторияларнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш, уларни замонавий диагностика ва лаборатория ускуналари билан жиҳозлаш;

хорижий соҳавий муассасалар билан яқин алоқаларни йўлга қўйиш ва ҳамкорликни янада ривожлантириш.

2. ОИВ-инфекцияси тарқалишига қарши курашиш ва шифохона ички инфекцияларини профилактика қилиш юзасидан амалга оширилаётган тадбирларнинг самарадорлигини ошириш бўйича комплекс қўшимча чора-тадбирлар (кейинги ўринларда – Комплекс чора-тадбирлар) иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Комплекс чора-тадбирларда назарда тутилган тадбирларнинг ўз вақтида сифатли амалга оширилиши бўйича вазирликлар, идоралар, ҳокимликлар ва бошқа ташкилотларнинг фаолияти самарали мувофиқлаштирилишини ҳамда уларнинг ўзаро ҳамкорлигини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Соғ-

лиқни сақлаш вазирлиги Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда Комплекс чора-тадбирларнинг амалга оширилиши юзасидан мониторинг олиб борилишини таъминласин ҳамда бажарилган ишлар тўғрисида ҳар чоракда Вазирлар Маҳкамасига ахборот тақдим этсин.

3. Белгилансинки, Комплекс чора-тадбирларда кўрсатилган муассасаларни қуриш, реконструкция қилиш ва капитал таъмирлаш ишларини молиялаштириш Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳамда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари таълим ва тиббиёт муассасаларининг моддий-техника базасини

ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

Молия вазирлиги ҳар йили Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети параметрларини шакллантиришда Комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш учун зарур маблағларни назарда тутсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги:
а) Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси билан биргаликда икки ой муддатда дастлабки босқичда соғлиқни сақлашнинг бирламчи бўлинида тажриба лойиҳаларини жорий

(Давоми 3-бетда).

(Давоми. Боши
1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИОДАМНИНГ ИММУНИТЕТ ТАНҚИСЛИГИ ВИРУСИ КЕЛТИРИБ
ЧИҚАРАДИГАН КАСАЛЛИК ТАРҚАЛИШИГА ҚАРШИ КУРАШИШ ВА
ШИФОХОНА ИЧКИ ИНФЕКЦИЯЛАРИНИ ПРОФИЛАКТИКА ҚИЛИШ
БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

этишни, кейинчалик ижобий тажрибани республиканинг барча минтақаларига тарқатишни назарда tutgan holda, tibbiy asboblarни стерилизация қилиш ва tibbiyёт қичқиндиларини утилизация қилиш соҳасида давлат-хусусий шериклики босқичма-босқич жорий этиш бўйича Вазирлар Маҳкамасига тақлиф қил-ритсин;

б) Уй-жой коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги, "Ўзбек-энерго" АЖ, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент ша-ҳар ҳокимликлари билан бир-галликда икки ой мuddatда да-волаш-профилактика муассаса-лари, жумладан, стерилизация бўлиналари ва операция блок-ларининг сув, газ ва электр энергияси билан узлуксиз таъ-минланганлиги ҳолатини ўрга-

ниб чиқсин ҳамда ривожланиш давлат дастурларига биринчи навбатда уларни киритиш юзаси-дан ҳар бир ҳудуд кесимида тақ-лифлар тайёрласин;

в) Молия вазирлиги, Қорақал-поғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент ша-ҳар ҳокимликлари билан бир-галликда республика ҳудудлари-да ОИВни юктириб олган шахс-ларнинг стационар даволаш билан қамраб олинишни кенгай-тиришга ҳамда даволаш-профи-лактика муассасаларини кўп мар-та ва бир марта ишлатиладиган tibbiyёт асбоблар, tibbiyёт буюм-лари ва сарфлаш материаллари билан тўлиқ ва ўз вақтида таъ-минлашга қаратилган чора-тад-бирларни кўрсин;

г) Қорақалпоғистон Республи-каси Вазирлар Кенгаши, вилоят-лар ва Тошкент шаҳар ҳокимлик-лари билан биргалликда тегишли ҳудудда ва умуман республика бўйича ОИВ-инфекцияси ва ши-

фоҳона ички инфекциялари тар-қалиши профилактикасининг ҳолатини доимий равишда комп-лекс баҳолашни таъминласин, уларнинг ҳолати ёмонлашишига муносабат билдириш юзасидан аниқ тадбирларни ишлаб чиқсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Соғлиқ-ни сақлаш вазирлиги билан бир-галликда икки ой мuddatда жазо-ни ижро этиш муассасаларида, шунингдек, ички ишлар орган-ларининг tibbiyёт муассасалари-да эпидемиологик назорат ҳамда ОИВ-инфекцияси ва шифоҳона ички инфекциялари тарқалиши устидан назорат қилиш тизими-ни такомиллаштириш бўйича комплекс чора-тадбирларни иш-лаб чиқсин ва тасдиқласин.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ад-лия вазирлиги, Вазирлар Маҳма-маси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари

фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгаши, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўми-таси манфаатдор вазирлик ва идоралар, жамоат ташкилотлари билан биргалликда ОИВни юкти-риб олган шахсларни ижтимоий, ҳуқуқий, маънавий ва tibbiy-психологик қўллаб-қувватлаш, ёшлар ўртасида, айниқса, ОИВ-инфекцияси тарқалиши масала-лари бўйича кенг тушунириш ва тарбиявий тадбирлар ўтказиш, жамоатда оила ва маънавий-ахлоқий кадрларни мустаҳкам-лаш ишларини кучайтирсин.

7. Ўзбекистон Матбуот ва ах-борот агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбе-кистон Миллий телерадиокомпан-

ниясини Ўзбекистон Республика-си Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргалликда мавзуга оид мақолалар, туркум телекўрсатув ва радиокўрсаткичлар ташкил этиш орқали аҳоли ўртасида ОИВ-инфекциясига қарши кура-шишни долзарб масалалари мунтазам ва кенг ёритилишини таъминласин.

8. Мазкур қарорнинг ижро-сини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президен-тининг Давлат маслаҳатчиси Р. С. Қосимов, Ўзбекистон Республикасининг Бош про-курори О. Б. Муродов ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. А. Абдуҳақимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2018 йил 22 июнь(Давоми. Боши
1,-2,- бетларда).Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 22 июндаги "Одамнинг иммунитет танқислиги
вируси келтириб чиқарадиган касаллик тарқалишига қарши курашиш ва шифоҳона ички инфекцияларини
профилактика қилиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорига
ШАРҲ

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш тизимида амалга оширилаётган ислохотлар натижасида аҳоли саломатли-ги, жумладан, иммунитет танқислиги вирусини чақира-диган касаллик профилактикаси, диагностикаси ҳамда да-волашда ижобий натижаларга эришилди. Бироқ шунга қарамай, ушбу йўналишда ечимини кутаётган муаммолар ҳам мавжуд.

Ана шу муаммоларни самара-ли ҳал этиш мақсадида Пре-зидентимиз томонидан яна бир муҳим ҳужжат қабул қилинди.

Мазкур қарор аҳоли сало-матлигини таъминлаш бўйича галдаги долзарб ҳамда кечик-тириб бўлмайдиган вазифалар-ни амалга ошириш кўзда ту-тилгани, камчиликларни барта-раф этиш, айниқса касаллик тарқалишига қарши курашиш ва шифоҳона ички инфекция-ларини профилактика қилиш-га алоҳида урғу берилгани билан ҳам муҳим аҳамиятга эга. Зеро, бу касалликни юктириш-нинг йўлларида бири – ши-фоҳонадаги ички инфекция-лардир.

Ушбу Қарорнинг тасдиқла-нишига республикада ОИВ ин-фекцияси тарқалишига қарши самарали курашиш, шифоҳона ички инфекцияларини профи-лактика қилишга тўсқ бўлаёт-ган бир қатор муаммолар мав-жудлиги сабаб бўлди, улар:

• биринчидан, шифоҳона ички инфекциялари билан кас-салланиш пасайганлигига қара-май, даволаш-профилактика муассасаларида қон орқали юқувчи инфекцияларнинг про-филактикасида камчиликлар мавжудлиги;

• иккинчидан, даволаш-про-филактика муассасаларини, ай-ниқса соғлиқни сақлашнинг бир-ламчи бўлини тиббий асбоб-лар ва сарфловчи материаллар билан тўлиқ таъминланганли-ги;

• учинчидан, жойларда, ай-ниқса узоқ туманларда тиббиёт муассасаларини электр энерги-

яси ва тоза ичимлик суви билан узлуксиз таъминлашда муаммо-лар мавжудлиги тиббий асбоб-ларни стерилизация қилиш сифа-тига ва амалга оширилаётган да-волаш-профилактика муолажалар-ининг хавфсизлигига салбий таъсир кўрсатаётганлиги;

• тўртинчидан, даволаш-про-филактика муассасаларининг сте-рилизация бўлиналари зарур усу-лу ва инвентарлар билан жи-ҳозланганлик даражаси талабга жавоб бермаслиги, стерилизация тадбирларини ташкил этиш услуб-ларига замонвий ёндашуларни мавжуд эмаслиги;

• бешинчидан, республика ҳудудларида ОИВни юктириб ол-ган шахслар стационар даволаш билан етарлича қамраб олинма-ганлиги сабаб бўлди.

Мазкур Қарорда ОИВ инфе-кцияси профилактика ва диагнос-тика қилиш, уни даволаш бўйича келгусида аҳолига кўрсатиладиган тиббий-ижтимоий ёрдамни янада такомиллаштириш ва кенгайти-ришнинг асосий йўналишлари этиб қўйиладиган белгиланган:

• қон орқали юқадиган инфе-кцияларни профилактика қилиш соҳасидаги даволаш-профилакти-ка муассасаларининг фаолиятини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш;

• эпидемиологик назоратни, республикада ОИВ инфекцияси тарқалиши ва шифоҳона ички ин-фекцияларини профилактикаси назорат қилинишни кучайтириш;

• тиббий асбобларни стерили-зация қилиш ва тиббий қичқинди-лар утилизация қилиш функция-ларини хусусий тузилмаларга бериш орқали давлат тиббиёт

муассасаларида давлат-хусусий шериклики босқичма- босқич тадбиқ жорий этиш;

• Даволаш-профилактика му-ассасаларини тест-тизимлар ва ретровирусга қарши препаратлар билан узлуксиз таъминлаш, шу-нингдек республикада ОИВ ин-фекцияси тарқалишига қарши кураш бўйича тадбирларни бар-қарор молиялаштириш мақсади-да бюджетдан ажратиладиган маблағлар миқдорини босқичма-босқичкўпайтириш;

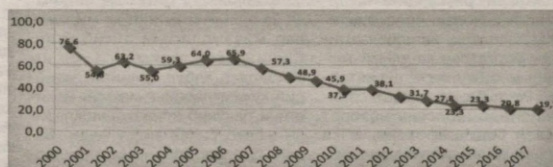
• ОИВ инфекциясини даволаш ва шифоҳона ички инфекцияла-ри профилактика қилишда фан ва техниканинг энг янги ютуқларига асосланган инновацион ёндашу-ларни кенг қўллаш;

• ОИВ инфекцияси профилак-тикаси, диагностикаси ва даво-лаш бўйича тиббиёт ходимлари-нинг касбий билим даражалари-ни ошириш;

Соғлиқни сақлаш вазирлигига ушбу Қарор билан қўйидаги ва-зифалар юклатилган:

Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Инвестициялар бўй-ича давлат қўмитаси билан бир-галликда дастлабки босқичда соғ-лиқни сақлашнинг бирламчи бў-линида тажриба лойиҳаларини жорий этишни, кейинчалик иж-обий тажрибани республиканинг барча минтақаларида ёйишни назарда tutgan holda тиббий асбобларни стерилизация қилиш ва тиббиёт қичқиндилар-ини утилизация қилиш соҳа-сида давлат-хусусий шериклики босқичма-босқич жорий этиш;

Уй-жой-коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги, "Ўзбек-энерго" АЖ, Қорақалпоғистон Респу-бликаси Вазирлар Кенгаши, вило-ятлар ва Тошкент шаҳри ҳоким-ликлари билан биргалликда даво-лаш-профилактика муассасала-рини сув, газ ва электр энер-гияси билан узлуксиз таъмин-ланганлиги ҳолатини ўрганиб-чиқиб, уларни давлат ривожла-

ОИВ инфекциясининг парентерал йўл билан юқиши
кўрсаткичлари (2000-2017 йй.)2017 йилда ОИВ инфекциясини парентерал юқиш
йўллари таҳлили (%)

ниш дастурларига киритиш бўй-ича биринчи навбатдаги вазифа-ларни белгилаб олиш;

Молия вазирлиги, Қорақалпо-ғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари билан бир-галликда ОИВ инфекцияси юққан шахслар стационар даволаш билан қамраб олинишни кўпай-тиришга ҳамда даволаш-профи-лактика муассасаларини кўп мар-та ва бир марта ишлати-ладиган тиббий асбоблар, тиббиёт буюмлари ва сарф-лаш материаллари билан тўлиқ ва ўз вақтида таъмин-лашга йўналтирилган чора-тад-бирларни кўриш;

Қорақалпоғистон Республи-каси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликла-ри билан биргалликда ОИВ инфе-кцияси ва касалхона ички инфе-кциялари тарқалиши профилакти-касининг ҳолати доимий равиш-да комплекс баҳолалини

таъминлаш, уларнинг ҳолати ёмонлашиши муносабати бил-лан аниқ тадбирларни ишлаб чиқиш.

Қарорда назарда тутилган тадбирларни бажарилиши учун жаъми харажатлар: 103,222 млрд. сўм ва 34,879 млн. АҚШ долла-рини ташкил этади.

Қарор ижросини таъминлаб, қўйидагиларга эришиш мақсад қилинган:

• Тиббиёт муассасаларини бир марта ишлатиладиган жи-ҳозлар, замонвий асбоб-уску-налар билан таъминотни яхши-лаш, самарали стерилизация ва утилизация усулларини амали-ётга жалб қилиб, тиббий муо-лажалар хавфсизлигини таъ-минлаш орқали шифоҳона ички инфекцияларни тарқалишини олдини олиш;

• Республика ОИТСга қарши кураш маркази қошидаги кли-ника ва юқумли касалликлар

(Давоми 5-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 22 июндаги "Одамнинг иммунитет танқислиги вируси келтириб чиқарадиган касаллик тарқалишига қарши курашиш ва шифохона ички инфекцияларини профилактика қилиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорига ШАРҲ

шифохоналарида шифо ўринларини ташкил этиш орқали, ОИВ инфекцияли шахсларни стационар шaroитида даволаш ишлар кўламини кенгайтириш, беморларга уйига яқин жойларда даволашни имкониятларини яратиш;

- ОИВ инфекцияли шахсларда ёндош касалликларни эрта аниқлаш ва даволаш учун дори воситалари, диагностика умумлар билан таъминотни яхшилаш орқали, ОИВ инфекцияси билан яшовчи шахсларни умрини узайтириб, ҳаёт сифатининг яхшилаш ва улар ўртасида ўлим кўрсаткичларини пасайтиришга эришиш. Бунинг учун дастурда 2019-2022 йилларга 3, 317 млрд сўм ажратилиши режалаштирилган.

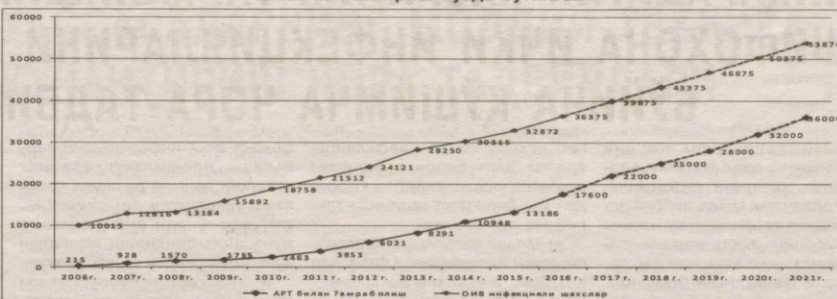
- ОИВ инфекцияли оналардан туғилган болаларни куруқ сут ара-

лашмалари билан узлуксиз таъминлаш тизимини яратиш, Республикада ОИВни вертикал юқишига буткул барҳам бериш. Бунинг учун 7 млрд сўм ажратилади.

- ОИВ инфекцияси билан яшовчи даволанишга муҳтож шахсларни ретровирусга қарши терапия билан тўлиқ қамраб олиш. Тадбир ижроси учун Республика бўйича 2019-2022 йилларга 20,6 млрд сўм ва 11,6 млн АҚШ доллар миқдоридagi маблағ йўналтирилади.

- Туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари, ОИТСга қарши кураш марказлари тўзилмасига "Ишонч хоналари" киритилиб, улар зарурий тиббий-профилактик анжомлар билан таъминланади. Бунинг натижасида аҳолининг касаллик юқиши хавфи юқори бўлган мойил гуруҳларини ОИВ инфекциясига текширув ва профилактика тадбирлар билан қамраб олиш кенгайтирилади. Бу мақсадда дастурда 2019-2022 йилларга 11,7/3,48 млрд сўм/АҚШ доллар ажратилади.

Қарорда ОИВ инфекцияли шахсларни антиретровирус терапияси билан қамраб олинишини кенгайтириш кўзда тутилган

Хулоса қилиб айтилганда, мазкур қарорда кўрсатилган тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида Республикада ОИВ инфекцияси ва шифохона ички инфекциялар тарқалишининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар янги босқичга кўтарилиб, тиббиёт амалиётига замонавий ва самарали диагностика, профилактика ва даволаш усуллари тадбиқ қилиниши орқали мамлакатда ушбу касалликлар бўйича вазиятнинг барқарорлигини таъминлашга эришилади.

Нурмат ОТАБЕКОВ,
Республика ОИТСга қарши кураш маркази директори.

Видеоселектор

СОҲАДАГИ МУҲИМ МАСАЛАЛАРГА ОЙДИНЛИК КИРИТИЛДИ

Жорий йилнинг 27 июнь кунини Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Рустам Қосимов раислигида видеоселектор бўлиб ўтди.

Унда Соғлиқни сақлаш вазирлиги раҳбарияти ва бошқарма бошлиқлари, республика тасаруфидagi даволаш-профилактика муассасалари, ихтисослаштирилган марказлар ва илмий-текшириш институтлари директорлари, Республика давлат санитария-эпидемиология назорат маркази бош шифокори, Ички аудит ва молиявий назорат хизмати бошлиғи, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги масъул ходимлари, Молия вазирлиги, Товар хом-ашё биржаси ва Молия вазирлиги фазначилиги масъул ходимлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятларнинг ҳоким ўринбосарлари, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиқ ва ўринбосарлари, вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари барча стационар шифохона раҳбарлари, ДСЭМ бошлиқлари, жойлардаги Ички аудит ва молиявий назорат хизмати масъулари, шунингдек, мутасадди раҳбарлар иштирок этди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Рустам Қосимов кириш сўзи билан очиб, кейинги йилларда мамлакатимиз тиббиёт тизимида изчиллик билан олиб борилаётган ишлар ҳусусида тўхталиб, соғлиқни сақлаш энг муҳим ва сийёсий соҳа эканлигини таъкидлади. Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг эътибори ва назорати туфайли соҳа янада такомиллашib бораётганлигини, шунингдек, тизим ривожини учун Давлатимиз томонидан чиқарилаётган Фармон, Қарор ва қонунлар замирида инсон саломатлиги ҳамда турмуш фаровонлиги муҳассам эканлигига ҳам

урғу берди. Раис ўз сўзини давом эттирар экан, соҳада самарали фаолиятлар қаторида ханузгача ўз ечимини қутаётган муаммолар мавжудлигини айтиб ўтди. Шунингдек, тизимдаги айрим раҳбарлар қабул қилинган меъёрий ҳужжатларнинг мазмун-моҳиятини тушуниб етмаётганликлари афсус билан тилга олди. Бунинг барбараида, ишчи гуруҳларнинг тиббиёт муассасаларида бўлиб, жойларда хато ва камчиликлар мавжудлигини, мутасадди раҳбарлар орасида ўз вазифасига совуққонлик билан қараётганлар учраётганлигини айтиб ўтди.

Кун тартибидан ўрин олган биринчи масала Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 20 июндаги "Дори воситаларини давлат рўйхатидан ўтказиш самардорлигини ошириш ва аҳолини улар билан таъминлашни яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 5460-сонли Фармони бўйича "Дори воситалари, тиббий буюмлар ва тиббий техника экспорт-импорт ва стандартизацияси давлат маркази" ДУК бўлими бошлиғи Мухаббат Ибрагимова маъруза қилди. Маърузачи, аввало, қабул қилинган фармоннинг мазмунини хулосада чуқур тўхтади. Шунингдек, соҳада янгича ёндашувлар асосида фаолиятлар йўлга қўйилганлигига алоҳида эътибор қаратди. Айниқса, ихтимолли дорихоналар, логистика ва давлат харидларида ажратилганлиги тўғрисида ўз фикрларини билдирди. Бугунги кунда тиббиёт муассасалари томонидан олинаётган дори-дармон ва тиббий буюмлар "Ўзмединдекс" Давлат унитар корхонасида харид қилинаётганлиги, агар ушбу корхонада белгиланган дори-дармон ва тиббий буюмлар мавжуд бўлмаса, бошқа фармацевтик корхоналардан тартибга мувофиқ олиншини таъкидлади. Бун-

дан ташқари, маърузачи "Дори воситаларини ва тиббий буюмларни тайёрлаш, сақлаш, уларнинг сифатини назорат қилиш ҳамда уларни расмийлаштириш тартиби тўғрисида"ги Низомда кўрсатиб ўтилган боблар бўйича йўлга қўйилган амалий фаолиятларга ҳам алоҳида тўхтади.

Республика тиббиёт муассасаларига етказиб берилаётган дори-дармон ва тиббий буюмлар бўйича камчиликлар юзга келаятганлиги иштирокчилар томонидан муҳокама қилинди. Тартибга кўра йиғилиш раиси ҳудудий студиялар билан онлайн тарзда боғланиб, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасининг мутасадди раҳбарлари ҳамда ҳоким ўринбосарлари билан тўғридан-тўғри мулоқот қилди ва мавжуд муаммолар ечими нималардан иборат эканлигини аниқлади. Йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф этиш, қонунчиликда белгиланган тартибга риоя қилиш ҳамда меъёрий ҳужжатларда келтирилган қоидаларга амал қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви масъул ходими Абдор Гадоев ҳамда Молия вазирлиги вакиллари ўз фикрларини билдирди.

Иккинчи масала бўйича Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари Гулнора Урманова, вазирлиқнинг Иқтисодиёт, молиялаштириш ва истиқболни аниқлаш бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари Мирозим Мирталипов Ўзбекистон Республикасининг "Давлат харидлари тўғрисида"ги Қонуни ижроси бўйича маъруза қилди. Маърузачилар мазкур қонунда белгиланган давлат харидларининг турларига эътибор қаратиб, булар орқали товар ва хизматлар асосида ишлар амалга оширилишини алоҳида таъкидладилар. Жумладан, электрон дўкон, аукцион танлов, тендер ва ягона етказиб берувчи турлар ҳусусида йиғилиш қатнашчиларига чуқур маълумот бериб ўтдилар.

Шу билан бирга, бюджет ва корпоратив буюртмачи асосида иш юритиш ва уларнинг давлат харидларидаги фарқи тўғрисида ахборот беришди. Бундан ташқари, давлат харидларининг асосий принциплари, яъни касбий маҳорат, коррупцияга йўл қўймаслик, тортишув ва холислик, очиклик, шаффофлик, асосланганлик, давлат буюртмачисининг касбий маҳорати, молиявий маблағдан оқилона, тежамкор фойдаланиш, давлат харидлари тизимининг ягона ва яхлитлиги ҳамда муносибликдан иборат эканлигига алоҳида уруғ қаратдилар. Давлат харидларининг ҳар бир тури бир-биридан фарқ қилиши, айниқса, электрон дўкондан фойдаланишнинг усуллари бошқаларга қараганда афзал эканлигини таъкидладилар. Электрон давлат харидига берилган буюртма бўйича икки кунда жавоб қилинса, аукционда эса жавоб ўн кунда чиқади. Шунингдек, электрон харидда рақамли имзодан фойдаланилиб, ортиқча қозғозбозликка йўл қўйилмайди. Маърузачилар бу ҳусусда иштирокчиларга аниқ тушунчалар бердилар. Йиғилишда қатнашган Республика ихтисослаштирилган Марказ раҳбарлари ва ҳудудий студияларнинг мутасадди раҳбарлари давлат харидлари бўйича муассасаларда учраётган муаммоларга ойдинлик киритиш мақсадида йиғилишда иштирок этган Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги масъул ходимлари, Молия вазирлиги, Товар хом-ашё биржаси ва Молия вазирлиги фазначилиги масъул ходимлари га саволлар билан мувожабат қилиб, тегишли тавсия ва масла-

хатлар олишди. Учинчи масала Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 декабрдаги "Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 3787-сонли Фармони ижросининг ҳолати ҳамда 2018 йил 20 июндаги "Протез ортопедия буюмлари ва реабилитация техник воситалари ишлаб чиқарилишини ривожлантириш ҳамда тиббий-ижтимоий муассасаларнинг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 3787-сонли қарорнинг аҳамияти, мақсад-моҳияти ва ижросини таъминлаш юзасидан амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар тўғрисида вазирлиқнинг тиббий-ижтимоий ёрдам муассасалари фаолиятини ташкиллаштириш ва мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи Алишер Иноков маъруза қилди. У ўз маърузасида 2570-сонли Фармон бўйича мамлакатимиз тиббиёт тизимида амалга оширилган ишлар ҳусусида тўхталиб, кунга кеча қабул қилинган 3787-сонли қарорнинг жойларга етиб бораётганлиги ва келгусида белгилаб олинаётган режаларга алоҳида эътибор қаратди. Йиғилишда кўриб чиқилган масалалар ижросини таъминлашда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги, Молия вазирлиги, Товар хом-ашё биржаси ва Молия вазирлиги фазначилиги билан ҳамкорликда иш юритиш муҳимлиги таъкидланди.

Йиғилиш сўнггида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Рустам Қосимов кун тартибидан кўрилган муҳим масалалар юзасидан ўз фикрини билдириб, аҳолига арзон ва сифатли бўлган дори-дармон ҳамда тиббий буюмлар етказиб бериш, шу билан бирга, давлат харидлари бўйича ҳукуматимизнинг меъёрий ва ҳуқуқий ҳужжатларига амал қилган ҳолда иш юритиш лозимлигини таъкидлади. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазири Алишер Шадманов кўриб чиқилган долзарб мавзулар бўйича айрим масалаларга ойдинлик киритди.

Ибодат СОАТОВА.

Семинар

ИННОВАЦИОН FOЯЛАР – МАҚСАДГА
ЭРИШИШ УЧУН МУҲИМ ҚАДАМ

Жорий йилнинг 26 июнь куни Тошкент давлат стоматология институтига "Тиббиёт таълим муассасаларининг талабаларини ўқитиш жараёнида инновацион технологияларни қўллаш" мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Таъкидлаш жоизки, энг сўнгги технологияларни амалиётга татбиқ этиш бугунги куннинг муҳим талабларидан биридир. Айниқса, тиббиёт таълимида ҳам замонавий педагогик усулларнинг жорий этилиши соҳадаги ёш кадрларни тайёрлаш учун асосий роль ўйнайди. Ана шу мақсадларга қаратилган мазкур тадбир "Avikon tex" МЧЖ билан ҳамкорликда ўтказилиб, унда маҳаллий соҳа ходимлари ҳамда россиялик мутахассислар иштирок этди. Улар томонидан соҳанинг долзарб мавзуларига бағишланган маърузалар қилиниб, "Пирогов" анатомик интерактив столининг ҳам тақдими бўлиб ўтди.

сифатли таълим жараёнини йўлга қўйиш зарур.

Мамлакатингизга биринчи мартаба ташир буюришим, — дейди Интерактив анатомия бўйича "Пирогов" махсулотининг ривожлантириш директори Вадим Гвоздков. — Тошкент давлат стоматология институтига долзарб мавзулардаги турли маърузаларим билан иштирок этдим. Кузатдимки, талабалар, соҳа ходимлари, ёш кадрларнинг тиббиётга, айниқса, стоматология йўналишига бўлган қизиқиши жуда катта. Айтишим мумкинки, ушбу олий ўқув юрти ва унинг клиник лабораториялари барча замонавий техникалар билан таъминланган. Замон би-

хисобланади. Шу боис, талабаларга амалиёт, ўқитувчиларга эса дарс бериш вақтида ушбу тақдим қилинаётган ускуна қўл келишига ишончим комил. Чунки у тана визуализацияси, ҳар бир инсон органи билан алоҳида ишлаш имконини беради. Айтмоқчиманки, ушбу мураккаб замонавий ускуна бугуннинг талабига монанд иш юритишга хизмат қилади. Бугунги семинарда тиббиёт таълим муассасаларида таълим жараёнида интерактив "Пирогов" анатомик столи мисолида инновацион технологияларни қўллаш борасида маъруза қилдим. Бунда ёш мутахассислар фаол иштирок этишди, ҳар бир маъруза, амали машғулотларни диққат билан тинглаб, фаол қатнашди. Биз эса уларнинг амалиётлари-га кўмак берганимиздан мам-

жараёнлари янгича усулда олиб боришмоқда.

— XXI аср ахборот технологиялари юксак даражада ривожлана-

касб эгаси қилиб тайёрлашда катта аҳамият касб этади. Бугунги ўқув амалии семинари ана шу фаолиятларнинг узвий давоми

Жасур РИЗАЕВ,
Тошкент давлат стоматология институти ректори,
тиббиёт фанлари доктори, профессор:

— Хабарингиз бор, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг соғлиқни сақлаш соҳаси етакчилари билан учрашувларида тизим фаолиятини чуқур таҳлил қилиб, аниқ вазифаларни белгилаб берган эдилар. Шу билан бирга, малакали кадрлар тайёрлаш, тиббиёт олий ўқув юртлари фаолиятини янада такомиллаштиришга доир қарорлар қабул қилинди. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентимизнинг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги" 2909-сонли ҳамда 2017 йил 5 майдаги "Ўзбекистон Республикасида тиббиёт таълими тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги" 2956-сонли қарорлари ва "Фаол тадбиркорлик, инновацион фоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили" Давлат дастурига мувофиқ шу кунга қадар интиту-

тимизда ҳам қўллаб фаолиятлар йўлга қўйилди. Жумладан, бир нечта хорижий профессор-ўқитувчилар илмий таълим, даволаш жараёнига жалб қилинди ва маҳорат дарслари ўтказилди. Шу билан бирга, жорий йилда етакчи хорижий мутахассисларнинг иштирокида ўтказилган Халқаро стоматологлар II конгресси, Россия Халқлар Дўстлиги Университети (РУДН) билан ўтказилган онлайн анжуман, семинар-тренинглар ҳамда институтимизнинг 80 нафардан ортиқ талаба, клиник ординатор, магистр ва педагоглар нуфузли хорижий тиббиёт олий ўқув юртларида малака ошириб келишди. Яна бир муҳим жиҳат, институтимизда янги ўқув йилидан Болалар стоматологияси факультети йўлга қўйилди. Ҳозирда абитуриентлар ҳужжат топширишмоқда. Бу йўналишни тамомлаган талабалар болалар умумий стоматология бўлиб етишади. Мамлакатимизнинг 60 фойиздан ортигини ёшлар, болалар ташкил қилади. Маълумотларга таянадиган бўлсак, бугунги кунда 4 минг нафар болалар стоматологияга эҳтиёж сезилмоқда. Шу боис, мазкур йўналиш ташкил қилинган жуда муҳим, деб ҳисоблайман. Бунинг баробарида, институтимиз "Avikon tex" МЧЖ билан тиббиёт таълими муассасаларида инновацион фоялар ва янги педагогик технологияларни қўллаш борасида ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Хусусан, бугун талабаларни ўқитиш жараёнида янги инновацион технологиялар, жумладан, "Пирогов" анатомик интерактив столини тиббий-биологик фанларни таълим жараёнида қўллаш бўйича ўқув-амалии семинар ўтказилди. Маълумки, жаҳонда тиббиёт соҳасининг жадаллик билан ривожланишида клиникагача бўлган мутахассислик фанларни ўқитишда алоҳида эътибор берилади. Шу ўринда айтиш жоизки, мамлакатимиздаги тиббиёт олий таълим муассасаларида, хусусан, институтимизда ҳам одам анатомияси ва клиник анатомияни чуқурлаштирилган ҳолда ўқитишнинг ўқув-услубий таъминоти бўйича муҳим ишлар олиб боришмоқда. Бугун тиббий-биологик фанларни ўқитишда янгилик бўлган "Пирогов" анатомик интерактив столи тақдим этилаётгани шулар жумласидандир. Мазкур семинар ёшларни интеллектуал жиҳатдан етук касб соҳиб қилиб тайёрлашга ва энг асосийси, бугунги кун талабига жавоб берадиган, замонавий дунёқарашга эга бўлган мутахассисларни тайёрлашга имкон беради, десам хато бўлмайди.

Тадбирда таъкидланганидек, бугунги замонавий мутахассисдан фақатгина бир шифокор эмас, балки кенг фикрлайдиган, соҳа тараққиётига ўз хиссасини қўша оладиган мукаммал шахс, замонавий асбоб-ускуналардан тўлиқ фойдаланадиган мутахассис бўлиши талаб этилади. Бунинг учун эса, аввало, уларга малакали ва

лан ҳамнафас юришга ҳаракат қилинмоқда. Ҳозирги кунда дунё таърибасидан маълумки, тиббиёт таълимида ҳам янги инновацион технологиялар, замонавий усуллар амалиётга татбиқ этилмоқда. Зеро, шиддат билан ўтаётган даврга мос таълим жараёнини яратиш, малакали кадрларни тайёрлаш бугуннинг асосий талабларидан бири

нунлигимизни яна бир марта изҳор этмоқчиман.

Маълумки, ҳар бир тиббиёт олий таълим муассасаларида инновацион технологиялар, хусусан, симуляцион марказлар, фантом ва тренинг заллар ташкил этиб келинмоқда. Бу эса талабаларнинг амалий кўникмаларини ўрганиши, уларни амалда қўлай олиши учун имкон яратди. Тошкент давлат стоматология институти ҳам бу борада қатор халқаро ташкилот ва таълим муассасалари билан ҳамкорлик меморандумларини имзолаган. Унга кўра, хорижий олимлар иштирокида тиббий кўриклар, маҳорат дарслари мунатазам ўтказиб келинмоқда. Шу билан бирга, институт профессор ўқитувчилари ва талабалари чет элга бориб, билим ва малакаларини бойитиб қайтишмоқда. Ўқув

ётган давр, десак муболага бўлмайди, — дейди Институтимизнинг ўқув-услубий бўлими бошлиғи Шахноза Хўжаева. — Бундай шароитда барча таълим тизимлари тезкор ангилларга эҳтиёж сезади, албатта. Ана шуларни инновация олган ҳолда таълим технологиялари уларга мослаштирилса, педагогик фаолият ижобий самара бериши жаҳон таърибасидан маълум. Тошкент давлат стоматология институтида ҳам қатор амалий ишлар ва илмий лойиҳалар амалга оширилмоқда. Жумладан, замонавий педагогик технологияларнинг илғор шакл ва усулларини қамраб олган ўқув дастурлари ишлаб чиқилиб, жорий этилмоқда. Дунёнинг машҳур стоматологик компанияларнинг технологик комплексларини институт ўқув-амалиёт модулига кириштириш, дарсларни халқаро даражада олиб чиқиш, кадрлар тайёрлаш ва стоматологик таълимни чуқурлаштириш борасидаги талабаларни ўрганиш, илмий-назарий ангилларни технологик таълим воситасида амалиётга татбиқ этиш бўйича мунатазам иш олиб бормоқда. Талабалар эгаллаётган соҳасининг етук мутахассиси бўлиб етишиши учун мутахассислик фанлари 60-65 фойизга оширилди. Бу эса уларни рақобатбардош

бўлиб, ўқув жараёнига янги инновацион технологияларни кириштириш бўйича яна бир муҳим қадам, десам муболага бўлмайди. Сабаби, ҳозирги пайтда дарс жараёнида замонавий педтехнологиялардан, халқаро стандартларга жавоб берадиган жаҳон таърибасининг кириб келиши талабаларнинг амалий кўникмаларни эгаллашида, уларнинг амалиётга тайёр кадр қилиб чиқаришда катта аҳамият касб этади. Мазкур семинар аини шу мавзуга қаратилгани билан ҳам қизиқарлиқдир. Пирогов номи интерактив анатомик столининг намойиши эса талабаларда катта таассурот қолдирди. Бу нафақат анатомлар, балки жарроҳ, патологик анатомлар, оператив жарроҳлик анатомия ўқитувчилари фаолиятида ҳам қўл келади. Дарс жараёнида талабалар реал ҳолатни кўриши мумкин, яъни билим олишда назариянинг ўзи билан кифояланмайди, аксинча, амалий жиҳатдан ҳам эгаллайди. Шунинг учун бугунги семинарда республикамиздаги тиббиёт олий таълим муассасалари, шифо масканлари мутахассислари иштирок этишмоқда. Бу уларнинг фаолиятларида янгилик олиб киради, деб ўйлайман.

Хулоса ўрнида

Дарҳақиқат, ёшларни интеллектуал жиҳатдан юксак савияда тарбиялаш, уларни ўз соҳасининг етук мутахассиси қилиб етказиш, энг асосийси, бугунги кун талабига жавоб берадиган рақобатбардош мутахассис сифатида тайёрлашнинг даврининг ўзи талаб этмоқда. Инновацион фоялар ҳамда замонавий педтехнологияларнинг таълим жараёнига жорий қилиниши кўзланган мақсадга эришиш учун яна бир муҳим қадамдир.

Жонибек МАЪРУПОВ.

Дилмурод КАРАМАТУЛЛАЕВ олган суратлар.

ЭЪТИБОР БЕРИНГ

Яна бир муҳим жиҳат, институтимизда янги ўқув йилидан Болалар стоматологияси факультети йўлга қўйилди. Ҳозирда абитуриентлар ҳужжат топширишмоқда. Бу йўналишни тамомлаган талабалар болалар умумий стоматология бўлиб етишади. Мамлакатимизнинг 60 фойиздан ортигини ёшлар, болалар ташкил қилади. Маълумотларга таянадиган бўлсак, бугунги кунда 4 минг нафар болалар стоматологияга эҳтиёж сезилмоқда.

Семинар

ФАОЛИЯТ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Куни кеча Республика ихтисослаштирилган онкология ва тиббий радиология илмий-амалий тиббиёт маркази томонидан "Сут бези саратонига тўғри ташхис қўйиш ва уни даволаш ишларининг ягона клиник стандартларини ишлаб чиқиш"га бағишланган тадбир ташкил этилди.

Анжуманни ихтисослаштирилган марказ директори Мирзағолиб Тилляшайхов кириш сўзи билан очиб, мамлакатимизда тиббиёт соҳасида олиб борилаётган ислохотлар, Президентимиз томонидан соҳага оид қабул қилинган фармон ва қарорлар ихросини таъминлаш, тизим фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган фаолиятлар, хусусан, онкологик касалликларнинг олдини олиш, тўғри ташхис қўйиш ҳамда самарали даволашга йўналтирилган чора-тадбирлар ҳақида тўхталиб ўтди. Айниқса, бу борадаги ишларни ҳудудлар кесимида ҳам жадаллаштириш, ихтисослашган тиббий ёрдамни аҳолига янада яқинлаштириш масаласига эътибор қаратди.

Лола АЛИМХОДЖАЕВА,
Республика
ихтисослаштирилган
онкология илмий-амалий
тиббиёт марказининг
маммология бўлими
раҳбари:

— Икки кунлик семинар доирасида сут бези саратонига тўғри ташхис қўйиш ва даволаш усулларининг ягона клиник стандартларини ишлаб чиқибли, амалиётга татбиқ этиш масала-

лари кўриб чиқилди. Яъни, бугунги кунда жаҳон тажрибасида кенг қўлланилаётган асос стандартларнинг айнан қайсыларини мамлакатимиз соғлиқни сақлаш фаолиятига мослаштирсак бўлади. Бахсли муҳокамаларда Европанинг нуфузли клиникаларида жорий қилинган янги усуллар таҳлилий ўрганиб чиқилди. Сабаби, улар халқаро амалиётда қандай натижа бераётганидан қатъи назар, Ўзбекистон шароитида улардан фойдаланиш мумкинми, бу билан ижобий натижаларга эриша оламизми, деган саволларга жавоб изланди. Гурӯҳи бўлганингиздек, мазкур ишлар самарадорлигини таъминлаш мақсадида семинарга Хиндистон давлатидан ташриф буюрган спикер жалб этилиб, мутахассис тавсиялари асосида яқиний ҳулосаларга келинмоқда. Семинарнинг иккинчи кунига барча вилоятларнинг етакчи маммологлари чақирилиб, жойлардаги мавжуд ҳолатлар ўртага ташланди. Умумий фикрларга таяниб, қабул қилинган клиник стандартларни фаолиятга кириштириш таклифи илгари сурилди. Таъкидлаш жоизки, айна пайтда вилоят онкология диспансерларида ҳам зарурий шарт-шароит-

лар яратилиб, моддий-техника базаси яхшиланмоқда. Биргина мисол, Наманган вилоятига Япония давлатининг грант лойиҳаси асосида келтириб ўрнатилган замонавий маммография аппарати ёрдамида тажриба сифатида дастлабки скрининг текширувлари йўлга қўйилди. Шулардан келиб чиққан ҳолда айтиш мумкинки, бугун мамлакатимизда ҳам Европа амалиётида қўлланиб келинаётган стандартлар, хусусан, химия-терапия усулларини 4 ёки 6 та эмас 8 та курсга ошириш вақти келди ва бунинг учун имкониятларимиз етарли. Мақсадимиз, фаолиятимизни жаҳон тажрибаси билан уйғунлаштириш. Бу борада эса давлатимиз томонидан соҳага қаратилаётган эътибор муҳим аҳамият касб этмоқда. Жумладан, аҳолига кўрсатилаётган онкологик ёрдамни янада такомиллаштириш бўйича Президентимиз томонидан қабул қилинган меъёрий ҳужжатда белгиланган вазифалар асосида 2017-2021 йиллар даврида тизим фаолияти тубдан ривожлантирилади. Юқори технологияли асбоб-ускуналар билан бойитилган замонавий лабораториялар ишга туширилади. Бунинг натижасида бугун дунё тажрибасида кенг фойдаланилаётган яна бир янги даволаш усули – таргет-терапияни амалиётимизга татбиқ этиш имкони пайдо бўлади. Яъни, сут бези саратонига иммунотоксикология текшириш усулларини ўтказиш шароити яратилади. Ишончим комилки, олдимизга қўйган вазифалар ихросини таъминлаш орқали аста-секинлик билан бўлса-да, мазкур касалликни албатта енгамиз.

Динеш ПАНДХАРКАР,
Халқаро эксперт,
профессор:

— Мамлакатингизда онкологик касалликларга қарши кураш ишлари юқори даражада йўлга қўйилган. Эришилаётган натижалар ҳам эътирофли. Бироқ, тиббиёт кундан-кунга ривожланмоқда, соҳа фаолиятига янги ҳақ усуллар кириб келмоқда. Мутахассис сифатида айтишни мумкинки, бу

борада Ўзбекистон тиббиётининг имкониятлари кенг. Шунинг учун ҳам амалиётга янгиликларни жорий этиш, мавжуд усулларни такомиллаштириш зарур. Ушбу семинар фаолиятини эса мазкур мақсадларга қаратилган дейиш мумкин. Ишлаб чиқилган клиник стандартларнинг афзаллиги шундаки, улар самарадорлиги нуфузли клиникаларнинг амалиёт жараёнларида асосланган. Албатта, биринчи ўринда ташхис муҳим, сабаби, даволаш усулларининг натижадорлигини айна тўғри ташхис белгилайди. Демак, аввало, лаборатория текширув ишларини мукамаллаштириш, чуқурлаштиришга эътибор қаратиш зарур. Агар бу масалалар тўғри йўлга қўйилмас экан, энг замонавий даволаш усуллари билан ҳам қўзланган натижага эришиб бўлмайди. Ишлаб чиқилган ягона клиник дастурларда буларнинг барчаси инобатга олинган.

Мавлуда РАБИМОВА,
Самарқанд вилоят
онкология диспансери
мутахассиси:

Аввало, айтиш керакки, бугунги кунда мамлакатимиз тиббиёт тизимида олиб борилаётган ислохотлар соҳани янада такомиллаштириш баробарида, ҳудудларда аҳолига кўрсатилаётган тиббий ёрдамни яхшилашга ҳизмат қилмоқда. Шу билан бирга, мутахассислар малакасини ошириш, фаолиятга янгиликларни жорий этиш масалаларига эътибор кучайтирилмоқда. Бироқ,

ҳали олдимизда турган вазифалар кўп. Таъкидлаш керакки, ҳозирга қадар фаолиятимиз жараёнида кўплаб муаммоларни келтириб чиқарувчи омиллардан бири бу – касалликларга ташхис қўйишда мутахассислар ўртасида фикрлар хилма-хиллиги келиб чиқишидир. Шу боис, ягона клиник стандартларнинг ишлаб чиқиши фаолиятимиздаги шу каби камчиликларни бартараф этишга ҳизмат қилади. Муассасамизда амалга оширилаётган ишлар хусусида тўхталиб айтишим мумкинки, ўтган вақт мобайнида жойларга чиқиб, аҳоли ўртасида онкологик касалликлар тўғрисида кенг тушунтириш ишлари олиб борилди. Бундан ташқари, бирламчи тизим муассасалари билан мунтазам ҳамкорлик ишлари йўлга қўйилган. Сабаби, тиббиётдаги ҳар қандай касаллик, аввало, бирламчи тизим фаолияти орқали аниқланади. Бугунги семинар доирасида кўриб чиқилган масалалар имкониятларимизни кенгайтириши баробарида, ишлар самарадорлигини оширишда муҳим аҳамият касб этади.

Семинар давомида мутахассислар томонидан мавзуга оид халқаро тажрибалар, илм-фан янгиликлари ва соҳадаги сўнгги ўзгаришлар тўғрисидаги маълумотлар қизиқарли маърузалар орқали тадбир иштирокчилари эътиборига ҳавола қилинди.

Хасан АБДУҒАНИЕВ.
Муаллиф олган суратлар.

Ҳамкорлик

МАҚСАДИМИЗ БИР – АҲОЛИ САЛОМАТЛИГИНИ МУСТАҲКАМЛАШ

Жорий йилнинг 27 июнь куни "Яхши келажак бугундан бошланади" шиори остида "Санofi" фармацевтик компанияси Ўзбекистондаги фаолиятининг 20 йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Айтиш жоизки, ўтган вақт давомида мамлакатимизда фармацевтика саноатини ривожлантириш, аҳолига арзон ва сифатли дори-дармон етказиб беришга доир Давлатимиз ҳамда ҳукуматимизнинг меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлари қабул қилинди. Шу билан бирга, дори ишлаб чиқарувчи корхоналар фаолияти йўлга қўйилмоқда. Қатор халқаро фармацевтика компаниялари билан ҳамкорлик алоқалари янада кенгайтирилмоқда. "Санofi" ҳам айна шулар жумласидандир. Ўтган давр мобайнида "Санofi" бизнес юритишнинг юқори этик стандартларига риоя қилган ҳолда, соғлиқни сақлаш соҳасида узоқ муддатли ишончли ҳамкорлик олиб бормоқда. Ушбу глобал биофармацевтик компаниянинг миссияси – бутун дунё бўйлаб аҳоли соғлигини қўллаб-қувватлаш борасида иш юритишдир.

Маълумот ўрнида айтиш керакки, "Санofi"нинг 100 минг нафардан зиёд ходимлари дунёнинг 100 дан ортиқ мамлакатларида ҳар куни илмий инновацияларни соғлиқни сақлаш соҳасига жалб қилишмоқда.

Тадбирда Франциянинг Ўзбекистондаги Фавқуллоҳда ва Мухтор элчиси Виолет де Вильмор хоним сўзга чиқиб, мамлакатларимиз ўртасидаги дипломатик алоқаларнинг ўрнатилиш тарихи 1992 йилга бориб тақалиши, ҳозирги вақтда икки томонлама ҳамкорлиқнинг ижобий динамикаси янада ошиб бораётгани хусусида ўз фикрларини баён этди. Шу билан бирга, у Ўзбекистонда барча соҳаларда, шу жумладан, соғлиқни сақлаш тизимида ҳам ҳамкорликда фаолият кўрсатиш учун барча имкониятлар яратилганлигини алоҳида эътироф этди. Бунинг баробарида, мазкур ташкилотнинг иш фаолиятини янада

такомиллаштириш, ҳудудларда нафақат шифокорлар, балки фармацевтларнинг ҳам малакасини оширишга қаратилган семинар-тренинглар ташкил этиш бўйича сўз юритди.

— "Санofi" компанияси Ўзбекистон бозорига бундан 20 йил олдин, Марказий Осиё ва Кавказ минтақасидаги ilk офисини очиб ишга кириб келди, — дейди Компаниянинг Ўзбекистондаги Вакolatхонаси бошлиғи Гулнора Холматова. — Биз мамлакатда узоқ муддат мобайнида фаолият кўрсатаётган камсонли халқаро компанияларнинг бири эканлигимиздан фخرланамиз. 1995 йилдан буён фаолият кўрсатар эканмиз, бу вақт оралиғида қўллаб-ютуқлар ва ҳамкорликларга эришдик. Фаолиятимиз фармацевтика саноатининг ажралмас қисми, бутун дунё бўйлаб соғлиқ муаммоларини топиш ва уларни ечишдан иборатдир. Биз учун Ўзбекистондаги мижозлар ва уларнинг эҳтиёжлари – ишимиз асоси ва мазмунидир. Сўнгги икки йилда мамлакатда олиб борилаётган ислохотлар ўзининг ижобий

самарасини бермоқда. Яъни давлат жуда тез суръатларда ривожланмоқда. Шу боис, биз ҳамкорлик алоқаларини янада кенгай-

тирмоқчимиз. Узоқ муддатли режалар тузиб, аҳолининг саломатлигини муҳофазалашда ўз хиссамизни қўшамиз.

Ҳа, мамлакатимизда яратилаётган шарт-шароитлар, берилаётган имкониятлар соҳанинг янада тараққий этишига йўл очиб бермоқда. Халқаро компаниялар билан ҳамкорлик алоқалари янада кенгайиб, аҳоли саломатлигини асраш борасида янги инновацион технологиялар жорий этилмоқда. Зеро, мақсад бир, яъни халқни рози қилишдир.

Жонибек МАЪРУПОВ.

Здравоохранение

ПРОФИЛАКТИКА, ДИАГНОЗ И ЛЕЧЕНИЕ

В Ташкентской области реализуются конкретные меры по дальнейшему развитию и совершенствованию эндокринологической помощи населению.

За последние годы при государственной поддержке произошел ряд положительных сдвигов в работе областного эндокринологического диспансера. Это стало возможным благодаря широкому использованию современного оборудования и информационных технологий, стараниям высококвалифицированного медицинского персонала.

— Нашими приоритетными задачами являются ликвидация йододефицитных состояний, современный подход к диагностике и лечению сахарного диабета, патологии щитовидной железы, включая диффузный зоб, тиреотоксикоз и другие заболевания, — рассказывает главный врач област-

ного эндокринологического диспансера Мунира Каримова. — Сегодня медицинское учреждение считается единственным в области лечебным заведением, оказывающим помощь детскому населению по всем направлениям эндокринологии.

Диспансер, расположенный в махалле «Дустлик» Южирчицкого района включает в свой состав общее отделение эндокринологии, диабетологии, хирургии, нефропатии, педиатрии и реанимации. На стационарной основе одновременно могут получить лечение более ста человек. Работает поликлиника, где ежедневно осуществляется прием 150 пациентов со всей области. Широкий спектр консультационных услуг предоставляется в кабинетах УЗИ и ЭКГ, фи-

зиотерапии. С раннего утра открыты двери массажного кабинета и стерилизационной службы. Профессиональные повара готовят диетические блюда в строгом соответствии с установленными требованиями. Ежедневно проводятся занятия по лечебно-оздоровительной гимнастике, изучению методов профилактики и лечения сахарного диабета.

В диспансере собралась хорошо подготовленная команда профессионалов, состоящая из 18 врачей и 77 медицинских сотрудников, делающих пребывание пациентов комфортным и спокойным. В их числе — оку-

лист, лор-врач, невропатолог и кардиолог. Специалисты на регулярной основе проводят профилактическую работу в махаллах, консультируют жителей отдаленных населенных пунктов,

организуют выездные лекции, семинары и мастер-классы с участием иностранных специалистов. Здесь стоит отметить заслуги молодых эндокринологов Кундуз Усмановой и Камолы Ками-

ловой. Они одновременно занимаются научно-исследовательской работой, тесно сотрудничают с представителями СМИ. Недавно была налажена онлайн-связь диспансера с Республиканским специализированным научно-практическим медицинским центром эндокринологии, открыта собственная страничка в сети Facebook.

— Хочу выразить сердечную благодарность врачам за заботу и внимание, — рассказывает 55-летний житель махаллы «Хонкургон» Янгильского района Ахмадали Нурматов. — После пройденного курса лечения и реабилитации исчезли симптомы заболевания, которые наблюдались до моего поступления в диспансер. Теперь чувствую себя намного лучше.

Хамидулла УБАЙДУЛЛАЕВ,
Фото автора.

Долзарб мавзу

ГИЁХВАНДЛИК ВОСИТАЛАРИ ЙЎҚ ҚИЛИНДИ

Пойтахтимизда Халқаро наркотик моддаларни суиистеъмол қилиш ва уларнинг ноқонуний айланишига қарши кураш кўни муносабати билан ҳамда гиёхвандликка қарши курашиш ойлари доирасида ўтказилган тадбирда 1 тонна 605 килограмм гиёхвандлик воситалари ёқиб юборилди.

Тадбирда мутасадди идоралар ходимлари, халқаро ташкилотлар, дипломатик корпус, жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Наркотик моддаларнинг ноқонуний савдоси ва гиёхвандлик дунё миқёсидаги энг долзарб муаммолардан биридир. Бирлашган Миллатлар Ташкилати маълумотига кўра, дунё миқёсида ҳар йили гиёхвандликка чалинган 200 мингдан ортиқ киши ҳаётдан бевақт кўз юмади. Шу боис наркотик воситалар контрабандаси ва ноқонуний савдосига қарши кураш ишлар халқаро аҳамиятга молик масала ҳисобланади. Мамлакатимизда гиёхвандликнинг олдини олиш, унга қарши кураш ишлар борасида зарур чора-тадбирлар амалга ошириляптир.

— Бугунги кунда Ўзбекистон гиёхванд моддалар билан боғлиқ таҳдидга қарши курашда мавжуд барча ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий имкониятлардан фойдаланмоқда, — дейди Давлат божхона қўмитаси ахборот хизмати бош инспектори Хусан Тангриев. — Миллий қўнқучилигимизда гиёхвандликка оид жиноятчиликнинг олдини олиш ва унга чек қўйиш, бу борада ҳуқуқ-тарти-

бот идоралари ҳамкорлиги, гиёхвандликка чалинган шахсларни даволаш ва бошқа муҳим масалаларнинг ҳуқуқий асослари яратилган. Ўтган йилда Давлат божхона қўмитаси томонидан гиёхвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларнинг ноқонуний олиб ўтилиши билан боғлиқ 266 ҳолат аниқланди.

Наркобизнесга қарши курашишда БМТнинг Гиёхвандлик воситалари ва психотроп моддаларнинг ноқонуний айланишига қарши курашиш тўғрисидаги конвенцияси муҳим ўрин тутди. Ўзбекистон 1995 йилда ушбу конвенция ва наркотикларга қарши курашиш борасидаги бошқа халқаро ҳужжатларга қўшилган.

— Наркотик моддалар савдоси трансчегаравий муаммо бўлиб, уни ҳал қилиш учун миллий ва давлатлараро даражада қатъий ўзаро мувофиқлаштирилган чора-тадбир кураш талаб этилади, — дейди Бонгладеш Халқ Республикасининг мамлакатимиздаги Факултетада ва мухтор элчиси Масуд Маннан. — Ўзбекистонда ҳар йили «заҳри қотил»га қарши курашиш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилади. Биринчи навбатда келажак авлод, яъни ёшларни ушбу

жаҳолат таъсиридан химоя қилиш асосий вазифа. Бу учун биз ҳаммамиз биргаликда, ҳамкорликда аниқ ҳаракатлар режаси асосида иш олиб борсак, мақсадга мувофиқ бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Наркотик моддаларни назорат қилиш миллий ахборот-таҳлил маркази маълумотига кўра, ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан амалга оширилган ишлар натижасида 2017 йилда 5 минг 400 дан зиёд наркожиноят фош этилган. Улардан ярмини наркотик моддаларни ўтказиш-сотиш ташкил қилган бўлса, қолганлари ўсимликларини етиштириш, бангхоналар ташкил этиш ва бошқа турдаги жиноятлардир. Шунингдек, ўтган йил республикада гиёхвандлик воситаларининг ноқонуний айланишида бўлган 1 тонна 994 килограмм миқдордаги наркотик моддалар мусодара қилинган.

Мамлакатимизга афгон наркотиклари асосан Тожикистон ва Қирғизистон орқали олиб ўтилади. Амударё орқали Сурхондарё вилоятига, жануби-шарқдан Самарқанд ва Сирдарё вилоятларига ҳамда шимоли-шарқдан Фарғона vodiysi ва Тошкент вилоятига олиб киришга уриниш ҳолатлари кузатиляптир. Бунга қарши аниқ йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар самарасида гиёхванд моддаларнинг йўлига мустаҳкам тўсиқ қўйилган.

«Қора дори — 2017» тадбири

давомиди 895 ҳолатда 3 минг 306 квадрат метр майдонда таркибидан наркотик моддалар бўлган ўсимликлар экилганлиги аниқланган. 950 квадрат метр майдондаги ёввойи наشا ўсимликлари йўқ қилинди. Давлат хавфсизлик хизмати томонидан 272 та наркожиноятлар аниқланиб, 700 килограмм гиёхвандлик воситалари мусодара қилинди.

Бош прокуратура томонидан ҳуқуқ-тартибот идоралари тергов олиб борган наркотик воситалари билан боғлиқ 4 минг 806 жиноят иши назорат тариқасида ўрганилган. Судлар томонидан 4 минг 889 шахсга нисбатан наркотик воситаларнинг ноқонуний муомаласига оид 3 минг 116 жиноят иши кўриб чиқилган. Мамлакатимизда амал қилаётган тартибга мувофиқ, судда ашъвий далил сифатида ўтган гиёхвандлик воситалари ҳукм қонуний қучга

киргач, махсус печларда ёқиб юборилади.

2000 йилдан буён биринчи мартаба гиёхвандлик структурасида каннабис гуруҳидаги наркотик моддаларни истеъмол қилувчиларнинг сони опий моддалар истеъмолчилари сонидан ошди. Героин истеъмолчиларининг сони сезиларли равишда қисқарган ёки жами беморларнинг 27 фоизини ташкил этмоқда.

Мамлакатимиз мутасадди идоралари ва ташкилотлари вакиллари малакасини ҳамда профессионал кўникмаларини ошириш юзасидан тегишли ишлар олиб борилмоқда. Жумладан, халқаро лойиҳалар доирасида ўтказилган семинар-тренинг ва ўқув-амалий машғулотларда 676 нафар мутахассис қатнашган.

ЎЗА.

Дийдорлашув

ҚАЛЪЛАРДА ЁШЛИКНИНГ ГЎЗАЛ СУРУРИ

Хаёт давом этар экан, инсон умрининг ҳар лаҳзасини олтинга тенг дамлар, унутилмас воқеа-ҳодисалар билан безаб боришни истаиди. Аммо ҳаётимизда шундай лаҳзалар борки, унда барчаси табиий, хотираларини эса унутиб бўлмайди. Яна йиллар ўтган сари у дамларнинг қадри ортиб бораверади. Ана шундай дамлардан бири — ҳар они олтинга тенг талабалик йилларидир. Бу даврнинг эса хотираси, дийдори ширин.

Тошкент педиатрия тиббиёт институти — қадрдон даргоҳ, давр нафасига ҳамоҳанг сайқал топган жонажон гўша. 2018 йил 23 июннинг эрта тонги орадан 44 йил ўтиб, ушбу таълим масканига яна қадам қўйган собиқ

талабалик йилларининг унутилмас хотиралари, ҳозирга қадар эришилган ютуқлар самимият билан тилга олинди. Қатнашчилар мамлакатимизда рўй бераётган ижобий ўзгаришлар, кенг кўламли бунёдкорлик ва обо-

бор. Сабоқ берган устозлар ва бирга таълим олган курсдош қадрдонларим билан ҳанузгача хабарлашиб тураемиз. Шу йиллар мобайнида ўртаимиздаги меҳр-оқибат ва бир-биримизга бўлган ҳурматимиз ортса ортки, қамайдиган йўқ. Бунинг учун уларнинг барчасига миннатдорлик билдираман.

Гўзал КОДИРОВА,
51-сонли оилавий поли-
кника бош шифокори
Тошкент шаҳри:

— Бу каби дийдорлашув курсимизнинг аънасосига айланган,

талабалар ҳаёлини шубҳасиз айлани шундай ўйлар чўлгади. Таниш чехра, орзуманд нигоҳ, шодлик кулгиси-ю, ҳаёжонли титроқ овозлар оғушидаги тафти учрашув. Кимдир кимдир узоқ тикилса, яна кимдир кўзларига ишонмайди. Ҳа, Ўрта Осиё медицина институти (ҳозирги Тошкент педиатрия тиббиёт институти)ни 1974 йили тамомлаган битирувчиларнинг дийдорлашув кечаси худди шундай бошланди.

Шу муносабат билан ташкил қилинган тадбирда институт раҳбарияти, ўқитувчи-профессорлар ва бугунги кунда соғлиқни сақлаш тизимидаги тиббиёт муассасаларида турли лавозимларда фаолият юритаётган курсдош шифокорлар иштирок этди. Тадбир давомида

донлаштириш ишлари, айниқса, тиббиёт тизимида амалга оширилётган ислохотлар ҳусусида сўз юритиб, қimmatли учрашув ҳамда ширин дийдор учун тадбир ташкилотчиларига миннатдорлик билдиришди.

Серикбой ЖЕТИЕВ,
Врач-рентгенолог,
Қозғистон Республикаси:
— Институтни тамомлагач Ўзбекистон соғлиқни сақлаш тизимида 21 фаолият юритдим. Ушбу йиллар давомида оддий шифокорликдан бош педиатр, бош шифокор лавозимларига бўлган йўлни босиб ўтдим. Шундан сўнг, тақдир тақозоси билан 2001 йили оилам билан Қозғистон Республикасида кўчиб ўтдик. Ҳозирда ўша ерда фаолиятимни давом эттириб келаман. Бугунги кунда 5 нафар фарзандим, 12 нафар набирам

десам муболага бўлмайди. Албатта, имкони борида ҳар йили учрашишга ҳаракат қиламиз ва ҳар сафар турли ҳудуд мезбон сифатида белгилаб олинади. Бу йил рамзий маънода пойтахтимизда тўпландик. Сабаби, 44 йил бу кичкина муддат эмас, институт, устозларни соғиндик. Буни қарангки, ўтган йили ана шу ниётларни кўнглимизга туккан эдик, мана, ҳолис экан ижобатини ҳам кўрдик. Гувоҳи бўлганимиздек, ҳамма ҳаяжонда. Барчамиз учун қадрдон аудитория, қадрли чехралар. Биласизми, турмуш ташвишлари, кундалик юмушлардан ортиб бу ерга йиғилишнинг ўзи бўлгани йўқ, лекин мароқли. Табиийки, бугуннинг хайрати, ҳаяжони, таассуро-ти фарзандларимиз, набирала-

римиз учун ҳам мазмунли сабоқ бўлади.

Болтабой КУЛТОВЕВ,
Шифокор-педиатр,
Сурхондарё вилояти:

— Олий ўқув юртини якунлаб 1974 йил Сурхондарё вилояти Ангор туманида шифокорлик фаолиятимни бошладим. Жумладан, 24 йил тез тиббий ёрдам тизимида халқимизга хизмат қилдим. Ҳозиргача оилам билан 7 нафар фарзандни тарбиялаб, вояга етказдим. Ишонаманки, бугунги йи-

гилиш биргина мен эмас барчамизнинг ёдимизда қолган гўзал хотираларни уйғотди. Баъзан шундай дамлар бўладики, оиланг бағрида бўлсанг ҳам бу каби давраларни кўмсайверасан, киши. Сабаби, ёшлик, унинг ўтли тафти, ҳадик ва ҳаяжонини унутиб бўлмайди. Тўғри, бугун орамизда шу кунларгача етиб келолмаган дўстларимиз ҳам бор. Аммо уларнинг ҳам ёди бир зумга бўлса-да, хотирамизни тарқ этгани йўқ.

Унутилмас лаҳзаларга бой бўлган учрашув доирасида пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларига саёҳат ва Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусикали драма театрига ташриф уюштирилди. Шунингдек, байрамона шукҳда маданий-маърифий тадбир ташкил этилди.

Ҳасан АБДУҒАНИЕВ.
Муаллиф олган суратлар.

101 хизмати хабар қилади

ОФАТДАН САҚЛАНИШ ЎЗ ҚЎЛИНГИЗДА

Айни кунларда теварак-атрофга эътибор қаратсангиз, аксарият жойларда қуриб қолган ўт ва шох-шаббаларга кўзимиз тушади. Афсуски, кўплаб фуқароларимиз бу каби ҳолатларга лоқайдлик билан қарайдилар. Бу эса, ёнгин чиқишига сабаб бўлади.

Айниқса, кўчаларда назоратсиз қолдирилган болаларнинг гуғурт ўйнаши, ўчирилмаган сигарета қолдиқлари ва бошқа сабабларга кўра уларнинг ёниб

теварак атрофдаги биноларга ўтиб, катта ёнгин келиб чиқмоқда. Оқибатда корхона, ташкилот, хонадонлар моддий зарар кўрмоқдалар. Шунингдек, айрим фуқаролар

ёнгинда қолиб, тан жароҳати олмақдалар. Ушбу нохуш ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида, кенг жамоатчилик орасида тушунириш ишлари мунтазам тарзда олиб борилмоқда. Шундай экан, ўз уйингиз ва ён атрофингизда бу каби фалокатлардан ҳимояланиш учун ёнгин хавфсизлигига оид қоидаларга риоя қилсангиз, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Гуғурт

ва ёнувчи моддаларни ёш болалардан узоқда ҳамда кўрнимайдинган жойларда сақланг, газ мосламаларидан фойдаланишга рухсат берманг ҳамда уларни уйда ёлғиз қолдирманг. Йиғилиб қолган қуриган ўтларни йиғиштириб, махсус транспорт воситалари ёрдамида чиқинди хоналарига жўнатинг. Худудингизда ёнгин ўчириш автоуловлари ўтиши учун йўлақларга

турли хил тўсиқлар қўйманг. Азиз юртдошлар, ёнгин қондаларига риоя қилиш билан Сиз ўз уйингиз, оилангиз, ёш болалар ва давлат мулкни офатдан сақлаган ва шаҳримиз чиройига ўз ҳиссангизни қўшган бўласиз.

Алибек МИРЗААХМЕДОВ,
Миробод тумани ЁХБ
кичик инспектори, сафдор.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон Фанлар Академияси академиги

Малика АБДУЛЛАХОДЖАЕВАНING
вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш ходимлари касабаси уюшмаси Республика Кенгаши Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон Фанлар Академияси академиги

Малика АБДУЛЛАХОДЖАЕВАНING
вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Республика тиббий-ижтимоий экспертиза инспекцияси жамоаси Қорақалпоғистон Республикаси Бош тиббий-меҳнат эксперт комиссияси раиси

Баҳодир АТАБАЕВНING
вафоти муносабати билан унинг яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Газета
муассиси:
Ўзбекистон
Республикаси
Соғлиқни
сақлаш
вазирлиги

Бош муҳаррир
Баҳодир ЮСУПАЛИЕВ
Бош муҳаррир ўринбосари
Ибодат СОАТОВА

Газета ўзбек ва рус тилларида чоп этилади. Ҳафтанинг жума кунлари чиқади. Мақолалар кўчириб босилганда «O'zbekistonda sog'liqni saqlash — Здравоохранение Узбекистана» газетасидан олинди, деб кўрсатилиши шарт. Тахририятга келган кўл ёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.

Манзил: 100060, Тошкент шаҳри, Истикбол кўчаси, 30-уй, 2-қават.
Тел/факс: 233-13-22, тел.: 233-57-73. Газета Ўзбекистон Республикаси Матбуот ва ахборот агентлигида 2009 йилнинг 11 март куни рўйхатга олинган. Гувоҳнома рақами 0015.

Газета материаллари тахририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Адади 4505 нусха.
Буюртма Г-637.

Газета «ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Газета ҳажми 2 босма табоқ. Формати А3. Офсет усулида босилган.

Саҳифаловчи Бахтиёр ҚУШОҚОВ.

Босмахонага топшириш вақти — 20.00.